

Tilsynsrapport

Dagtilbuddets navn	Vuggestuen Frederiksgården (SDT)
Navne og titler på deltagere på mødet	Dagtilbudsleder Fire medarbejderrepræsentanter Formand for dagtilbudsbestyrelsen Pædagogisk konsulent (Pædagogik, Undervisning og Fritid), Aarhus Kommune
Dato for tilsynsmødet	31. august 2023

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten	3
Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten.....	4
Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer	6
Børnefællesskaber, børneperspektiv og børn i sårbare og udsatte positioner.....	6
Det sproglige læringsmiljø.....	8
Forældresamarbejde.....	10
Ramme for det uvildige tilsyn	11

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten

Medarbejdere og leder i Vuggestuen Frederiksgården udviser glæde og engagement ved arbejdet med børnegruppen. Her er der en omsorgsfuld, kærlig og forstående tilgang til børnene. Der er en stor velvillighed til stede blandt medarbejder, ledelse og forældrebestyrelse i forhold til at kigge på den nuværende praksis og lave de nødvendige justeringer, der sikrer endnu højere kvalitet i de pædagogiske læringsmiljøer omkring børnene – til gavn for alle børn.

Den overordnede vurdering af kvaliteten i Vuggestuen Frederiksgården er, at den pædagogiske praksis skal **justeres**.

Børnefællesskaber, børneperspektiv og børn i sårbare og udsatte positioner:

Juster pædagogisk praksis

Det anbefales at justere pædagogisk praksis ved bl.a. at berige læringsmiljøet med materialer, legetøj og børnerelaterede udstillinger, der indbyder til leg og læring, så børnene får bedre muligheder for at udvikle sig indenfor en større variation af områder under læreplanen. Herudover anbefales det, at der kigges nærmere på balancen mellem voksenstyrede aktiviteter og børnenes muligheder for selv at initiere leg og forfølge egne interesser.

Sproglige læringsmiljøer:

Juster pædagogisk praksis

Det anbefales, at der laves justeringer i det sproglige læringsmiljø, herunder at læringsmiljøet beriges med materialer og udstillinger, der understøtter den gode samtale samt lader børnene stifte tidligt bekendtskab med ord, bogstaver, rim, remser og leg med lyde. Herudover anbefales det, at medarbejdere supplerer benævnelser og gentagelser i samspillet med børnene med en spørgende praksis, der udvider og beriger samt i højere grad indbyder til turtagning i samtalen.

Forældresamarbejde:

Fasthold praksis

Det anbefales at *fastholde* den gode praksis omkring forældresamarbejdet i Vuggestuen Frederiksgården.

Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten

I denne tilsynsrapport kan man læse opsamlingen på et uvildigt tilsyn i dagtilbudsafdelingen. Opsamlingen indeholder en vurdering af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i afdelingen. Vurderingen er baseret på en uanmeldt observation, andre forhold med betydning for kvaliteten f.eks. den pædagogiske læreplan og data fra sprogvurderinger samt dialogen om kvaliteten på et anmeldt tilsynsmøde.

Det uvildige tilsyn har i perioden 2023-2024 følgende særlige fokusområder:

- Børnefællesskaber, børneperspektivet og børn i sårbare og udsatte positioner
- Sproglige læringsmiljøer
- Forældresamarbejde

Baggrunden for de overordnede fokusområder i tilsynet er centrale elementer i den pædagogiske læreplan i dagtilbudsloven samt centrale indsatser i Børn og Unge.

Drøftelsen af de overordnede fokusområder for tilsynet vil i den enkelte afdeling tage afsæt i, hvad deltagerne på tilsynsmødet finder relevant under dialogen med afsæt i observationen, øvrige data samt refleksioner.

Dokumentation og vurdering af kvaliteten

I alle dagtilbudsafdelinger anvendes 3 kategorier til at beskrive vurderingen af den samlede kvalitet i afdelingen eller kvaliteten i arbejdet med enkelte af fokusområderne i tilsynet.

Kategorierne er følgende: fasthold pædagogisk praksis, juster pædagogisk praksis og ændr pædagogisk praksis. Hvis der på baggrund af tilsynet opstår en bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i afdelingen, kan der iværksættes et skærpet tilsyn.

Kategorier til beskrivelse af vurderingen af kvaliteten under det uvildige tilsyn

Fasthold pædagogisk praksis:

Fasthold pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at der er mange tegn på god kvalitet i afdelingen inden for et af fokusområderne eller samlet set. Afdelingen arbejder målrettet med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med børnenes mulighed for deltagelse i fællesskaber er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning. Afdelingen kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal fastholde pædagogisk praksis, anbefales det, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

Juster pædagogisk praksis:

Juster pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at afdelingen arbejder godt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Afdelingen kan i dialogen om den pædagogisk praksis redegøre og reflektere over, hvordan de arbejder med læringsmiljøerne, børnenes deltagelse i fællesskaber og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, men hensigter og refleksioner mangler nogle steder at blive omsat til pædagogisk praksis for alle børn.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal justere den pædagogiske praksis, anbefales det, at afdelingen arbejder med at justere praksis inden for nogle af fokusområderne for tilsynet.

Ændr pædagogisk praksis:

Ændr pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis ikke lever op til en forventelig praksis jf. den pædagogiske læreplan. Afdelingen skal arbejde mere gennemgribende med ændringer af den pædagogiske praksis inden for et af fokusområderne eller samlet set i afdelingen for at udvikle kvaliteten, med henblik på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og muligheder for deltagelse i fællesskaber.

Ved vurderingen 'ændr pædagogisk praksis' vil der være konkrete anbefalinger til, hvad der skal arbejdes med for at styrke og udvikle kvaliteten i afdelingen.

Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer

Børnefællesskaber, børneperspektiv og børn i sårbare og udsatte positioner

1. Konklusioner fra observationen

Der observeres en personalegruppe som er meget opmærksom på børnene og som er tæt på børnene samt positive, kærlige, omsorgsfulde og varme i deres samspil med børnene. Der er generelt god kvalitet i det relationelle samspil mellem børn og voksne, hvor medarbejderne udviser stor forståelse for og sensitivitet i mødet med børnene. Dagen er velstruktureret og der opleves meget få eksempler på ventetid, hvor børnene ikke har noget at give sig til. Der synges og laves motorik samt leges rolleleg i perioder af observationen. Undervejs i observationen har børnene i mindre grad adgang til materialer og legetøj, der bredt understøtter leg og læring indenfor læreplanstemaerne.

Tilgængeligheden af materialer/legetøj og en mere aktivitetsstyret pædagogik understøtter i mindre grad børnenes frie og selvinitierede leg.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Der reflekteres først og fremmest over sikkerhedsmæssige forhold på legepladsen, hvor der er områder med risiko for at børnene kan komme til skade, bl.a. hegn med spidse stålkanter i hovedhøjde, huller i underlag, hvor børnene bevæger sig, høje borde-bænkesæt på fliser mv.

Der er allerede i den mellemliggende periode fra observation til tilsynssamtalen blevet foretaget tiltag for at bringe forholdene i orden.

Medarbejdernes positionering på legepladsen drøftes desuden. Under observationen sås en stor del af medarbejderne centreret omkring en motorikaktivitet i den ene ende af legepladsen, hvorfor flere børn kom langt væk fra medarbejderne og derfor uden for syns- og i nogle tilfælde hørevidde. Ledelse og medarbejdere fortæller, at der normalt er stor opmærksomhed på netop positionering og på at levere nærvær i alle ender af legepladsen – også i ydertimerne. Positionering vil fremadrettet fortsat være et tema og der vil blive justeret løbende for at sikre, at medarbejderne er tæt på alle børnene – også når der er fællesaktiviteter.

Både det indendørs og udendørs læringsmiljø drøftes og der er enighed om, at læringsmiljøet udenfor trænger til at blive beriget. Medarbejdere og ledelse reflekter over mulige måder at gribe dette an på. Der tales om tydeligere kodning af legemiljøer på legepladsen, hvor materialer opdeles i kasser med billeder på, så det nemmere kan sættes frem på måder og i områder der indbyder børnene til forskellig leg. Der er indtil nu blevet arbejdet med lærings- og aktivitetsområder udenfor, men det drøftes hvordan miljøet i højere grad også kan indbyde til den spontane og frie leg understøttet af relevant legetøj.

Indenfor drøftes bl.a. tiltag, som skal sikre løbende opsyn med krybberummet og barnevogne. Da der ikke er direkte opsyn med krybberum eller barnevogne, er der allerede nu ved at blive lavet en plan for fastlagt rundring, frem for at der konsekvent bruges baby-alarm i det løbende tilsyn med sovende børn.

Det indendørs læringsmiljø indeholder mange fine elementer og der er en del legetøj og også nogle materialer til leg og læring tilgængeligt for børnene. Mange af materialerne under læreplansområderne er dog udenfor børnenes rækkevidde eller ikke tilgængelige på stuen. Der er flere faglokaler i huset med

materialer som sagtens kan bringes mere i spil. Der drøftes muligheden for at både legetøj og materialer gøres mere tilgængelige for børnene; legetøjet ved at gøre legetøjskassernes indhold mere synligt for børnene ved at sætte billeder af kassens indhold uden på kassen, og materialerne ved enten at have små billeder i børnehøjde af materialerne, så børnene selv kan henlede opmærksomheden på, hvad de kunne tænke sig at lave, eller ved at have eksempler på de forskellige materialer i børnehøjde, så børnene selv kan se og vise medarbejderne, hvad de lige nu og her har lyst til at fordybe sig i. Samtidig vil medarbejderne gøre mere for at introducere særligt de mindste børn, som endnu kommunikerer nonverbalt, for mulighederne i læringsmiljøet – både på de andre stuer og i de faglokaler, der er til stede i huset, fx krea-rummet.

Balancen mellem den aktivitetsbårne pædagogik og mulighederne for at følge børnenes spor og perspektiver, drøftes ligeledes. Her kigges der nærmere på balancen mellem det voksenstyrede og børneinitierede i den daglige praksis. Medarbejdere og ledelse taler om at skrue lidt ned for planlagte aktiviteter og fokusere mere på at følge børnenes initiativer i den mere frie leg, selvfølgelig understøttet af et rigt læringsmiljø med tilgængeligt legetøj og materialer.

Slutteligt drøftes fordelingen af pædagogisk kompetence i huset – altså om det er hensigtsmæssigt, at medhjælpere selv holder samling og spiser med en børnegruppe. Her anerkendes det, at pædagogisk uddannet personale fremover skal fordele sig, så medhjælpere ikke får eneansvar for en gruppe. Dette vil også øge den pædagogiske kvalitet og give medhjælperne bedre mulighed for løbende sparring med uddannet personale og derfor også justering af egen praksis – til gavn for børnene.

Gennem hele tilsynssamtalen reflekterer medarbejdere og ledelse godt og velfunderet over praksis – og børneperspektivet tages kontinuerligt. Der er en fælles enighed om at levere pædagogik af høj kvalitet og på kontinuerligt at være nysgerrig og undersøgende på praksis. Gennemgående taler medarbejderne om at den nære, trygge relation og om at møde børn afstemt og med stor sensitivitet.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Det anbefales der foretages *justeringer* i både det indendørs og udendørs læringsmiljø, så miljøet generelt beriges med materialer og legetøj indenfor alle læreplanstemaer. Materialer og legetøj kan med fordel organiseres i interessecentre/legeområder, altså klart definerede legeområder til en bestemt slags leg, hvor materialer og legetøj er organiseret efter art og opbevaret, så de er tilgængelige og indbydende for børnene. Det anbefales desuden at der sideløbende kigges nærmere på hvordan børnerelaterede udstillinger kan berige miljøet og understøtte såvel leg som interaktion og samtale.

Det anbefales herudover, at der arbejdes videre med at finde en god balance mellem det voksenstyrede og børneinitierede, så der også skabes bedre mulighed for den frie, fantasifulde leg.

Det sproglige læringsmiljø

1. Konklusioner fra observationen

Der observeres mange eksempler på god kvalitet i den sprogunderstøttende pædagogiske praksis i Vuggestuen Frederiksgården, herunder hyppige uformelle og personlige samtaler mellem medarbejdere og børn, hvor medarbejdere anvender specifikke ord og begreber samt gentager det, som børnene kommunikerer – også børn, som endnu kommunikerer nonverbalt. I det kommunikative samspil gentages der mere end der spørges og udvides, hvilket minimerer antallet af turtagninger i samtalerne mellem medarbejdere og børn. Der bliver benyttet bøger under observationen, men kun kortvarigt og bøger er ikke gennemgående tilgængelige for børnene – fx under den frie leg.

Der ses i mindre grad børnerelaterede udstillinger i børnehøjde, som kan understøtte samtaler, herunder er der mangel på skriftsprog i miljøet omkring børnene.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Der gives udtryk for fra personale, ledelse og forældre, at der ofte bruges bøger med børnene, fx ved højtlesning. Det drøftes hvordan bøger med fordel kan gøres tilgængelige for børnene hele dagen, også under fri leg. Personalet vil indtænke tilgængeligheden omkring bøger og skriftsprog i kombination med symboler, når de skal gennemgå stuerens indretning. Her med fokus på, hvordan samtalen generelt kan understøttes af børnerelaterede udstillinger, herunder billeder mv., som hænger i børnehøjde og kan indbyde til fælles opmærksomhed og samtale – børn/børn og voksne/børn imellem.

Der er enighed om at skruer op for mængden af børnerelaterede udstillinger i fx legeområder – her kan tænkes i udstillinger, der beriger legeområdet og understreger dets funktion. Det kunne fx være menukort med billeder og simpel tekst i legekøkken/restaurantområde, bogstavsplakater mv. i læsehjørne, billeder af konstruktioner i konstruktionsområde osv.

Pre-litteracy, altså det at børn stifter bekendtskab med og leger med bogstaver, ord, lyde, bøger mv. i en tidlig alder, drøftes. Der tales om vigtigheden af, at børn får mulighed for dette og om hvor centralt det er at både det fysiske miljø, herunder udstillinger, i kombination med den pædagogiske praksis, understøtter dette. Rim og remser, sang, bogstaver på plakater, tekst i kombination med billeder osv. understøtter børnenes i deres sprogudvikling og forståelse – og derfor vil ledelse og personale i Vuggestuen Frederiksgården også fremover have øget fokus på det sproglige læringsmiljø.

I den pædagogiske praksis vil der fremover også være fokus på et øget antal turtagninger/udvekslinger i samtalen mellem børn og medarbejdere, ligesom der rettes opmærksomhed på, at alle børn får mulighed for samtale med flere turtagninger/udvekslinger.

Medarbejderne i Vuggestuen Frederiksgården drøfter slutteligt, hvordan de internt i huset kan arbejde med at minimere voksenforstyrrelser, som kan spænde ben for samtalen, ligesom de drøfter, hvordan de fremover vil være meget opmærksomme på at følge børnenes spor i samtaler, så de ikke kommer til at spore samtalen i en voksenlogisk retning. Her kan det at være mere afventende og lyttende end snakkende i samtalen, være et godt pædagogisk og sprogunderstøttende greb.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Det anbefales, at der laves *justeringer* i det sproglige læringsmiljø, herunder at læringsmiljøet beriges med materialer og udstillinger, der understøtter den gode samtale samt lader børnene stifte tidligt

bekendtskab med ord, bogstaver, rim, remser og leg med lyde. Herudover anbefales det, at der bygges videre på den sprogunderstøttende praksis, så benævnelser og gentagelser suppleres med en spørgende, udvidende praksis, hvor alle børn får mulighed for samtaler med flere turtagninger – en praksis, hvor der også er øje for de børn som er mindre opsøgende i deres kommunikationsstil og derfor skal hjælpes mere ind i samtalen.

Forældresamarbejde

1. På hvilke måder arbejdes der med forældresamarbejdet i afdelingen? Her refereres til afdelingens input på tilsynsmødet, data fra læreplanen samt opsamling på hidtidige tilsyn mv.

Der arbejdes indgående med at skabe et godt og trygt samarbejde mellem medarbejdere og forældre i Vuggestuen Frederiksgården. Medarbejderne gør meget ud af at fortælle om børnenes dag – og hvis der skal gives besked videre til forældre, sørger medarbejderne også for at orientere hinanden inden deres vagt slutter. På den måde sikres det, at der ikke går vigtig information tabt. Der er et princip i dagtilbuddet om at være åbne, lyttende og imødekommende overfor forældre – og også om at tage forældres perspektiver alvorligt.

Der gøres meget for at orientere forældregruppen om det, der rører sig i dagtilbuddet og om de pædagogiske tiltag der gøres, fx gennem opslag på aula og nyhedsbreve.

Herudover afholdes der formelt flere samtaler i løbet af barnets vuggestuetid, herunder dialoghjulssamtaler om børnenes generelle udvikling. Der afholdes samtaler efter behov, hvis enten personale eller forældre skønner at der er brug for det.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Forældrebestyrelsesformanden taler på vegne af forældregruppen og understreger, at der er et godt samarbejde mellem medarbejdere/ledelse og forældre. Der er generelt stor tilfredshed blandt forældre til børn i Vuggestuen Frederiksgården. Det er trygt at aflevere sine børn og medarbejderne fremstår professionelle og nærværende i deres relation med børnene – også i ydertimerne af dagen, hvor der er færre medarbejdere på arbejde.

Forældrene er i løbende og tæt kontakt til medarbejderne, og de kan nemt søge råd og vejledning ift. deres børns trivsel og udvikling.

Der er god og tydelig kommunikation om det, der sker i dagtilbuddet, og forældrene føler generelt, at de har stor indsigt i den pædagogiske praksis, som bedrives i dagtilbuddet.

Forældrene oplever at medarbejderne ser deres børn, at de møder dem positivt og med stor varme samt at de støtter og hjælper deres børn i stort og småt.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Det vurderes at den gode praksis omkring forældresamarbejde i Vuggestuen Frederiksgården bør *fastholdes*.

Ramme for det uvildige tilsyn

Det uvildige tilsyn indeholder overordnet set følgende aktiviteter, som ligger til grund for den samlede vurdering af kvaliteten i afdelingen:

Uanmeldte observationer

I dagtilbudsafdelingen er der lavet uanmeldte observationer af tre timers varighed med afsæt i børnemiljøvurderingsskalaerne; ITERS-3 og ECERS-3 i henholdsvis en vuggestue- som børnehavegruppe.

De uanmeldte observationer i dagtilbudsafdelinger er enten lavet af en dagtilbudskonsulent fra forvaltningen eller en anden leder fra dagtilbuddets ledelsesteam. Dagtilbudskonsulenterne laver observationer med hele ITERS-3 og ECERS-3 redskabet. Dagtilbudsledelsen observerer med afsæt i udvalgte elementer fra ITERS-3 og ECERS-3 redskabet.

I dagplejen er der lavet to timers observationer med afsæt i det danske KVALid-tilsyn til dagplejen, i såvel dagplejehjem som i legestuegrupper.

Observationerne i dagplejen foretages af certificerede tilsynsførende dagtilbudskonsulenter fra forvaltningen.

Forberedelse før det anmeldte tilsynsmøde

Den pædagogiske leder og dagtilbudslederen på det anmeldte tilsynsmøde modtager observationsrapporten/-erne en uge før det anmeldte tilsynsmøde. De har derved mulighed for at læse rapporten/-erne og reflektere samt perspektivere det observerede til den samlede praksis i afdelingen. Det er også muligt for deltagerne at medbringe egne data til mødet.

Det anmeldte tilsynsmøde

Formålet med det anmeldte tilsynsmøde er at vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer med henblik på, at medarbejdere og ledere fra dagtilbuddet sammen med forældrerepræsentant og den tilsynsførende dagtilbudskonsulent er lærende sammen om udviklingen af kvaliteten i afdelingen efterfølgende.

Det anmeldte tilsynsmøde har en varighed af tre timer. På mødet er der løbende en dialog med alle mødets deltagere om arbejdet med kvalitet i afdelingen. Afsættet for dialogen er observationen, øvrige data, deltagernes egne refleksioner og perspektiver.

Øvrige data

Under dialogen på tilsynsmødet inddrages øvrige data, der kan belyse kvaliteten i dagtilbudsafdelingen. Disse data er dagtilbuddets pædagogiske læreplan samt evaluering heraf, opsamling på hidtidige tilsyn samt data fra Grafisk LIS. Data kan også være, data, som dagtilbuddets ledelse, medarbejdere eller forældrerepræsentant medbringer, ligesom mødedeltagernes refleksioner vil indgå i datagrundlaget, der er afsæt for vurderingen af kvaliteten.

Tilsynsrapporten

Den samlede vurdering af tilsynet beskrives i tilsynsrapporten, som skal offentliggøres på afdelingens og derved dagtilbuddets hjemmeside.

Skærpet tilsyn

Bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i en afdeling, iværksættes et skærpet tilsyn. Ved en bekymring udarbejder den pædagogiske leder samt dagtilbudslederen en redegørelse om sagens forhold. Ved skærpet tilsyn er det muligt at holde et ekstra tilsynsmøde med samme deltagerkreds som ved det almindelige tilsynsmøder. Forældrerådet får også mulighed for at udarbejde en redegørelse i forbindelse med et skærpet tilsyn, såfremt sagens karakter tillader det.

Alvorlig bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til alvorlig bekymring for kvaliteten i læringsmiljøer i dagtilbud iværksættes et skærpet tilsyn.

Ved alvorlig bekymring afholdes altid et ekstra tilsynsmøde. Ved behov gennemføres en ekstra observation af læringsmiljøet. Ved alvorlige bekymringer udarbejdes en handleplan med konkrete aftaler om tiltag, opfølgning og evaluering af tiltagene, der giver anledning til den alvorlige bekymring. Handleplanen skal godkendes af Børn- og Ungechefen, og dagtilbuddets bestyrelse har mulighed for at kommentere handleplanen.